

A HTMT HÍREI**MTÜ Konferencia: Gábos100**

2024. november 15-én, 09:00 órakor a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen Gábos100 címmel konferenciát szerveznek Gábos Zoltán kolozsvári magyar akadémikus, fizikus születésének 100. évfordulója alkalmából. A rendezvény társszervezője a MTA Kolozsvári Területi Bizottságának (KAB) elnöksége...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 23. fórum: XX. agrártudományi konferencia - Agrár-szaktanácsadás a társadalom szolgálatában

Szintén november 15-én, 10:00 és 18:00 óra között kerül megrendezésre a Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fóruma, amely a XX. agrártudományi konferenciának ad otthont. A rendezvény helyszíne a Sapientia EMTE Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központja, A205-ös terem. A konferenciát az EME Agrártudományi Szakosztálya és Sepsiszentgyörgyi Fiókegyesülete, a Sapientia EMTE Sepsiszentgyörgyi Karának Élettudományi Tanszéke és Marosvásárhelyi Karának Kertészmérnöki Tanszéke, valamint az illyefalvi LAM Alapítvány közösen szervezi...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 23. fórum: 15. matematika és informatika alkalmazásokkal konferencia

A 15. Matematika és Informatika Alkalmazásokkal Konferenciának a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara ad otthont, amely 2024. november 15-én 14:00 órakor kezdődik és november 17-én 15:00 óráig tart. A konferenciát az Erdélyi Múzeum-Egyesület Matematikai és Informatikai Szakosztálya, a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Matematikai és Informatikai Intézete, a KAB Matematikai, Informatikai és Csillagászati Szakbizottsága [...] szervezik. [...] A rendezvényen magyarországi és erdélyi szakemberek tartanak plenáris előadásokat. Emellett kiosztják a Farkas Gyula-émlékéremet is, amelyet 2006 óta évente három olyan erdélyi matematika- vagy informatikatanár kap, aki kiemelkedő szakmai vagy pedagógiai eredményt ért el...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

A Magyar Tudomány Ünnepe Temesváron

Temesváron is sor kerül a Magyar Tudomány Ünnepe, amelyet 2024. november 15-én 15:30 és 21:00 óra között rendeznek meg a Magyar Házban. Az esemény szervezője a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Bánsági Regionális Munkabizottsága, amely immár tizenegy éve rendezi meg a városban ezt a rendezvényt. [...] A Magyar Tudomány Ünnepe hagyományosan jó hangulatú, magas színvonalú előadásokat kínál több tudományterületről, igényes, sokszínű témákkal, és az évek során népszerű, sikeres eseménnyé vált Temesváron...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 23. fórum: Filozófiai hatástörténet és kritika. II.

A „Filozófiai hatástörténet és kritika” című II. konferenciát 2024. november 16-án 10:00 és 16:00 óra között tartják a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen. Az eseményt a BBTE Történelem és Filozófia Kara, az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Pro Philosophia Alapítvány közösen szervezi, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fóruma keretében. [...] A rendezvényen az alábbi tematikai irányok által behatárolt kérdések kerülnek megvitatásra: kritikai és önkritikai próbálkozások, személyes számvetések; a hivatalos álláspontoktól és nézetektől való belső kritikai elhatárolódás esetei; nemzedékváltások; nemzedéki konfrontációk és párbeszédkísérletek...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 23. fórum: Maros megye és Marosvásárhely történetéből

A Teleki Téka Olvasótermében Marosvásárhelyen kerül megrendezésre a konferencia 2024. november 16-án, 10:00 és 18:00 óra között. Az eseményt a Teleki Téka Alapítvány, az EME Marosvásárhelyi Fiókegyesülete és a Borsos Tamás Egyesület közösen szervezi. A konferencián évről évre Marosvásárhely és Maros megye történetére vonatkozó kutatási eredmények kerülnek bemutatásra és megvitatásra. Az elhangzott előadások szerkesztett változatait tanulmánykötetekben is megjelentetik...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Magyar Tudomány napi Tanácskozás Újvidéken

A Vajdasági Magyar Tudományos Társaság (Társulat) több mint két évtizede évi rendszerességgel tartja meg Újvidéken tematikus tudományos tanácskozását az MTA támogatásával, a Magyar Tudomány Napja alkalmából, és adja ki az e tanácskozásokról referátumait tartalmazó kötetet. Résztvevői senior és junior délvidéki és anyaországi – mind a társadalom, mind a természettudományok területén elismert tevékeny – kutatók, egyetemi oktatók. Az idei tanácskozás kerettémája: szabadság és

felelősség. Habár a kerettéma az Alaptörvény egyik sarkalatos rendelkezése, a társadalomtudományok képviselői nem feltétlenül jogászok. [...] Az esemény november 16-án, 10:00 és 19:00 óra között kerül megrendezésre a Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházában...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

MTÜ: A szimbólumteremtés újabb esetei

Ezzel a címmel tartottak konferenciát a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. Az eseményt a Kiss Lajos Néprajzi Társaság szervezte meg Topolyán a Művelődési Házban. A rendezvény végén Szőke Anna, a Kiss Lajos Néprajzi Társaság eddigi elnöke, az MTA külső köztestületének tagja búcsúzott posztjától, a jövőben helyét Fehér Viktor veszi át. [...] A leendő elnök, elmondta: „Fontosnak tartom, hogy folytassam a megkezdett utat, amely Szőke Annához és az előző elnökhöz kötődnek, hogy a néprajz és a kulturális antropológia egyre ismertebbé váljon a vajdasági magyar, szerb és a magyarországi közegben...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Megjelentek a magyar jelzőfeliratok a szabadkai vasútállomáson

Megjelentek a magyar feliratok a szabadkai vasútállomáson, szúrta ki az IHO portál. Míg október elején, amikor Aleksandar Vučić meglátogatta a szabadkai állomást csak cirill betűkkel voltak feliratok, azóta kikerültek a magyar feliratok is. [...] A feliratok immár háromnyelvűek: szerb, magyar és angol. [...] Ami pedig a hivatalos nyelvhasználatot illeti, Szabadkán a magyar egyenrangú a szerbvel – papíron legalább is – ennek ellenére a magyar feliratok kicsit kisebbek is, kicsit vékonyabbak is, mint a szerb nyelvű cirill betűs feliratok, de legalább vannak magyar feliratok, ne keressünk minden káán is csomót...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az Újvidéki Rádió múltja, jelene és jövője

A rádió mint műfaj megőrzi létjogosultságát, mivel ez az a média, amely fogyasztható bármilyen cselekvés közben – hangzott el csütörtökön este az Újvidéki Rádió fennállásának 75. évfordulója alkalmából szervezett kerekasztal-beszélgetésen. A találkozót a székvárosi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központban tartották meg. [...] Az Újvidéki Rádió mint közszolgálati médianak az egyik alapfeladata, hogy szűrt és megbízható híreket közöljön – mondta Miklós Csongor, az esemény egyik szervezője...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Rendhagyó irodalmi est volt Versecen

A verseci Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületben egy rendhagyó, kettős irodalmi estet tartottak. A Forum Könyvkiadó Könyvet a szórványba! akciója keretében Jódal Rózsa, újvidéki író könyveit vitték el, ahol a legújabb kötetét, a Könyvek tengerében című kritikagyűjteményét mutatták be. [...] A Könyvek tengerében című kritikakötetről Mihályi Katalin, szerkesztő beszélgetett Jódal Rózsaival, aki 2014-ben kezdett az Újvidéki Rádióban könyvkritikákat közölni, és ebbe a kiadványba egy válogatás – összesen 62 kritika – került, amelyek vajdasági írók munkáiról szólnak...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagjává választották Losoncz Alpárt

A Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia (SANU) múlt csütörtökön tartotta választási közgyűlését, amelyen az 55 jelölt közül 17 rendes tagot, 22 levelező tagot és 5 külföldi tagot választottak meg. [...] Rendes tagok lettek továbbá [...] Losoncz Alpár, az MTA külső köztestületének tagja, filozófus, egyetemi tanár...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: 30 éves a Kosztolányi Dezső Színház

Alapításának 30. évfordulóját ünnepelte a héten a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház. A négy napos, eseményekben gazdag rendezvénysorozat szombat este felolvasószínházzal és Bongor-koncerttel zárult. [...] Mészáros Gábor a Kosztolányi Dezső Színház igazgatója elmondta: A cél az mindig ugyanaz, hogy jót csináljunk és jól csináljunk természetesen. Ha jobban belegondolok, a mandátumom végéig szinte le van tárgyalva az összes rendező, és előre gondolkodtam azon, hogy azokat az embereket időben lefoglaltam, akikkel szeretném, hogy a színház és a társulat dolgozzon. Ezt volt a fő vízióm itt a 4 év alatt...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Örvénylő erejű kiállítás

Az örvény magával ragad, beszippant. Ahogyan teszik ezt Sagmeister Laura festőművész képei is. Magyarkanizsa község napja alkalmából megnyílt az Örvényben című kiállítása a Dobó Tihamér Képtárban. A tárlaton a művész 2019 és 2024 között készült munkái láthatóak. [...] A kiállítást Valkay Zoltán műépítész nyitotta meg, és részletesen, pontosan elemezte a képeket, sorozatokat, szimbólumokat, egy Novalis-idézettel indítva, mely szerint „Minden mágia vagy semmi...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

TAKT-kiállítás: Középpontban a kék

44. TAKT táborban készült munkákból nyílt kiállítás szombaton este Temerinben, a Tájház udvarában lévő Alkotóházban. A nyári művésztelep az idén a kék jegyében zajlott, ezt a témát dolgozta fel 36 alkotó a Hevér-tanya csendes, inspiráló környezetében...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kötet: Gondolatok határ és történelem dolgában

A „Geschichten über Grenzen“ című kötetben írók, újságírók osztják meg 1989-cel és a határral kapcsolatos gondolataikat. A könyv bemutatóját november 4-én tartották Nagymartonban, amelyen a magyar származású Bernadette Németh saját szövegét olvasta fel. Ebben édesapja történetét meséli el, aki 1956-ban társaival együtt a Hanság nádasain keresztül kísérelt meg átszökni az osztrák határon...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

„Maulbertsch 300“ konferencia a magyar nagykövetségen

A Bécsi Magyar Történeti Intézet „Maulbertsch 300” címmel rendez nemzetközi konferenciát november 19-én, kedden 14:00 órától Magyarország Bécsi Nagykövetségén. Franz Anton Maulbertsch, az osztrák késő barokk korszak egyik legnagyobb festője 300 éve, 1724 júniusában született. Művei nemcsak a mai Ausztriában, hanem Csehországban és Magyarországon is megtalálhatók. A meghívott előadók ezért nemcsak Maulbertsch magyarországi, hanem ausztriai, csehországi és morvaországi műveiről is beszélni fognak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

LKMNÖK: 18 fiatalnak jár a felsőfokú támogatás

Hétfőn tartotta ülését a Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség (LKMNÖK) Tanácsa, melyen döntöttek a felsőfokú támogatások ügyében, társalapítóként véleményezték a Lendvai Óvoda igazgatójelöltje, illetve megbízott igazgatója pályázatát, valamint a községi oktatási intézmények nemzetiségi programjait. [...] 18 fiatal jelentkezett a pályázatra, és néhány hiánypótlás után mindannyian megfeleltek a kiírásnak. Ez hárommal több támogatott fiatal jelent a tavalyihoz képest, így csak a keretösszeg megnövelésével, költségvetési átcsoportosítás mellett maradhatott a támogatás a tavalyi szinten, ami havi 130 euró jelent...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: A nemzetiségi program, mint hozzáadott érték

Az oktatásról szóló törvény értelmében az általános iskoláknak minden tanévre éves munkatervet kell készíteniük. A nemzetiségileg vegyesen lakott területen működő kétnyelvű általános iskoláknak nemzetiségi programot is kell készíteniük, amely része az éves munkatervnek. [...] A dobronaki magyar önkormányzat októberben hagyta jóvá a helyi általános iskola nemzetiségi programját, a lendvai magyar önkormányzat pedig ezen a héten vitatta meg és fogadta el a lendvai egyes és kettes számú általános iskola, a göntérházi iskola, valamint a Lendvai Óvoda nemzetiségi programját. Ezek a programok intézetenként ugyan változóak, de nagyban nem különböznek egymástól. [...] A Muravidéki Magyar Rádió Kisebbségben című műsorában Šebjanič Valériával, a Göntérházi Kétnyelvű Általános Iskola igazgatójával beszélgetünk a gazdag nemzetiségi program jelentőségéről, a tevékenységekről, a tematikus napokról, egyszerűen a program tartalmáról...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Beszámoló és tervek a megyei magyar kisebbségi önkormányzat idei utolsó ülésén

Hétfőn délután tartotta soros ülését az Eszék-Baranya megyei magyar kisebbségi önkormányzat. A tanácskozáson megvitatták és elfogadták a jövő évi költségvetést, valamint meghallgatták Matijević Olivér elnök beszámolóját az aktualitásokról. [...] A megyei magyar kisebbségi önkormányzatok közül az Eszék-Baranya megyei testület bír a legnagyobb súllyal, hiszen itt él a horvátországi magyarság túlnyomó többsége. [...] A tanácskozás kezdetén egy perc néma felállással adóztak a nemrég elhunyt Magdika Dániel

és Kovács Ferenc, a testület tagjai, valamint Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár emlékének...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A Pécsi Akadémiai Bizottság kitüntette Szántó Tibort

A Pécsi Akadémiai Bizottság A Magyar Tudomány Ünnepe 2024 – „Tudományos tanácsadás a társadalom szolgálatában” mottójú régiós ünnepi rendezvényére 2024. november 4-én került sor a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán hibrid szervezésben, így az online az interneten élő időben is nyomon követhető volt az érdeklődők számára. [...] A határon túli köztestületi tagok ajánlása alapján a PAB Elnöksége Határon Túli Tudományért Díjat adományozott Szántó Tibor orvosnak, az Eszék-Baranya megye a Mellrák Korai Felderítési Nemzeti Programjában kifejtett a rák korai felismerését célzó akciótervek végrehajtásában [...] és irányításában végzett munkája terén elért eredményeiért...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Előadás: A nemzetpolitika tudományos alapjai

November 7-én Kántor Zoltán, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Nemzetközi és Politikatudományi Intézet Politológia Tanszékének egyetemi docense és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet vezetője tartott előadást a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. Plenáris előadása A nemzetpolitika tudományos alapjai: kisebbségi társadalmak és nemzetpolitika címmel valósult meg. [...] Az előadáson a kutatóintézet-vezető a kisebbségi társadalmak és a nemzetpolitika kapcsolatának tudományos alapjait mutatta be, érintve a nemzetpolitika legfontosabb kérdéseit és kihívásait. [...] Kántor Zoltán az előadást követően hetilapunknak elmondta: „Elsősorban azt szoktam kiemelni, hogy a külhoni magyarság reprodukciójának a kulcsa a közösségben való gondolkodás...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Gerő Katalin, tanár

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Gerő Katalin, a Karáczfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum ukrán nyelv- és irodalomtanára. [...] Édesanyám ukrán, édesapám magyar volt, Nagyszőlősen nőttem fel, a magyar iskolába jártam. Már kiskoromban szerettem a tanítást, gyakran játszottam „tanárnénisét”. Az általános iskola után tánc szakra készültem, de végül nem bántam meg, hogy nem a művészetet, hanem a filológiát választottam. [...] Milyen tanítási módszereket alkalmaz, hogy a magyar anyanyelvű diákjai is jól elsajátítsák az ukrán nyelvet? Sajnos kevés időnk van a beszédkészség fejlesztésére. A legnagyobb hangsúlyt az érettségire való felkészülésre fektetjük. A tesztkérdéseket gyakorlom velük, mert a nemzeti multiteszt (NMT) ukrán nyelvi feladatai a nyelvtanra fókuszálnak...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Szépül a templom, épül a parókia, növekszik a hívek száma

Fél év alatt építette fel a helyi görögkatolikus gyülekezet a saját parókiáját – méghozzá nem külső segítséggel, hanem saját erejükből. A közösség és az atya együtt fogott a munkához. [...] Benzo György két éve szolgál a kiscejőci, a nagygejőci és a konházai görögkatolikus gyülekezetek lelki vezetőjeként. Konházán a magyar közösség nem túl aktív, sokkal kevesebben vannak. Ugyanez jellemzi a nagygejőcieket is, ráadásul nekik saját templomuk sincs, szertartásainkat a helyi római katolikus templomban tartjuk. Kiscejőcöt tartom fő szolgálati helyemnek, ezért szerettem volna itt letelepedni és parókiát építeni. Emellett az esperesi kerületünknek is az a fontos, hogy magyar településen legyenek parókiáink – jelentette ki György atya...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Őszi irodalmi karaván Kárpátalján

Az Ungvári és Munkácsi járásban szerveznek felolvasásokat az Együtt folyóirat és a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság szerzőinek közreműködésével. A Kárpátaljai Magyar Irodalmi Napok – őszi irodalmi karaván (XVI. Együtt Író tábor) a Magyar Értelmisségek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) szervezésében november 20. és 22. között valósul meg. A rendezvényeken az MTA külső köztestületének tagjai: Dupka György, Zubánics László valamint Marcsák Gergely, Shrek Tímea, Sz. Kárpáthy Kata, Szemere Judit fognak fellépni...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A modern nyelvvizsgákhoz hasonló logikát követnek az új román érettségi tételek

Közzétette a tanügy minisztérium a 2025-ös érettségi azon mintatételeit, amelyek a román nyelvet sajátos tanterv alapján tanuló diákoknak szólnak. A kisebbségi diákok eltérő tételeket kapnak a románul tanuló diákokhoz képest. A mintatétel szerint lesznek rácszesztek, ahol hiányzó szavakat és kifejezéseket kell beírni és két esszét kell megírni: egy 100 szavas érvelőt, és egy 300 szavas, adott szöveg alapján. Attól függően, hogy a magyar nyelven tanuló diákok, humán és pedagógiai, reál és vokacionális vagy

technológiai osztályokban tanulnak, a tételeik differenciáltak lesznek. [...] Számos előnyt kínálnak, objektívebb és egyszerű az értékelés és a feladatok a modern idegen nyelvvizsgákhoz hasonló logikát követnek, hangsúlyt fektetve a diákok kommunikációs és nyelvtani készségeinek fejlesztésére – értékelte rádióknak a mintatétel feladatait az RMDSZ oktatási kérdésekért felelős ügyvezető alelnöke, Mihályfalvi Katalin...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Az erdélyi református kollégiumok többek voltak, mint oktatási intézmények

Nem volt célunk a református kollégiumok történetét részletezni, mert ezzel azért már elég sokat foglalkoztak – magyarázta a tárlatvezetése elején az Erdélyi Református Múzeum munkatársa, Kovács Mária-Márta, aki egyben az Oratio, studio et collectio – Az erdélyi református kollégiumok 400 éve vándorkiállítás egyik kurátora is, de rögtön utána azt is hozzáteszi: „Ugyanakkor nem lehet teljesen mellőzni az iskolatörténetet, mert az biztosítja a keretet. [...] A Haáz Rezső Múzeum által kidolgozott, a székelyudvarhelyi Református Kollégium 350 éves múltját bemutató Töviséken át helytörténeti tárlatot fejlesztették tovább erdélyi méretűvé...” Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Névadó konferenciát szervezett a Sapientia EMTE Táncművészeti szak

A Sapientia EMTE Kolozsvári Karán működő Táncművészeti szak oktatói kétnapos tudományos értekezletet szerveztek november 8-án és 9-én a szak Főtér 29. szám alatti – a volt Központi/Melody Szálloda – épületének földszinti közösségi termében, Névadó konferencia címmel. [...] Így egy-egy terem viseli Molnár István táncművész, koreográfus, Martin György tánc-történész, Seprődi János népzene-tudós, Gönyei Sándor néprajzkutató, Éghy Ghyssa táncművész, Könczei Ádám és Kallós Zoltán néprajzkutató, népzene-gyűjtő nevét. [...] Könczei Csongor, a Táncművészeti szak megbízott tanulmányi programfelelőse köszöntötte a névadó konferencia résztvevőit, emlékeztetve, hogy [...] a mostani már a második tanszéki konferencia...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Meitner Tamással beszélgettünk Lélekegyedül című könyvéről

Az EME Bölcsész- Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a BBTE Holokauszt- és Genocídium-tanulmányi Intézete közös szervezésében került sor Meitner Tamás Lélekegyedül című, a budapesti Fekete Sas kiadónál megjelent regényének bemutatójára. A szerzővel Tibori Szabó Zoltán egyetemi tanár, újságíró beszélgetett. A könyvbemutató házigazdája pedig Egyed Emese, az EME Bölcsész- Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának elnöke volt. Az eseményt követően a szerző a Kolozsvári rádió kérdéseire is válaszolt...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Mélyen elhallgatott és titkolt történetek

A Polis Könyvkiadó és a Historikus Egyesület gondozásában, Benkő Levente és Papp Annamária szerkesztésében Fogság, zaklatás, emlékezés címmel megjelent kötet Háromszéki bemutatására a barcaföldvári főhajtást és koszorúzást követően került sor november 4-én, a Hidvégi Református Egyházközség gyülekezeti házában. [...] A könyv az említettek által 2022. október 13. és 16. között Magyarvistan lezajlott, A málenkij robot és az elhurcolások változatai a Kárpát-medencében 1944–1953 elnevezésű történészkonferencián elhangzott és ehhez kapcsolódó tanulmányokat tartalmazza – tudhatta meg a szépszájú hallgatóság a kiadványt ismertető Ungvári Barna András egykor Hidvégen, jelenleg Uzonban szolgáló lelkipásztortól...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Cipőtörténelem: Az ökörpofától a magas sarkú lábbelig

Egyáltalán, milyen cipőt viseltek az ókortól egészen a 20. század elejéig? Ezekre a kérdésekre kaphattunk választ a Györkös- emlékházban szerdán este Benő Nóra Eszter divattervezőtől, aki doktoranduszként a divattörténelemből írja doktori dolgozatát. A cipők története a divattörténet tudományának méltatlanul elfeledett, ám annál érdekesebb ága. [...] Benő Eszter Nóra kifejtette: az extrém divat már a 20. század előtt létezett, és ez mindig a társadalmi elit kiváltsága volt. Náluk a reprezentálás sokkal fontosabb volt, mint a praktikusság vagy az egészség. A középosztály vagy a szegényebbek egyszerűbb cipőket viseltek. A cipők sajátosságai ugyan az idők során változtak, de mindig visszatérnek...” Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: A 8. Székelyföldi Grafikai Biennálé anyagáról

2024 júniusában ugyanebben a térben, mint egy hatalmas montázs-szőnyeg, fogadott kiterítve 250 grafika, üveglap nélkül, a hordozó és a felületképző anyagok közvetlen vizsgálatát biztosítva a hétagú szakmai zsűri számára, akik a tárlat díjairól döntöttek. Magam is meghívást kaptam megfigyelőként erre az eseményre, hogy az augusztusra elkészülő katalógusszövegem előtt valós fizikai nagyságukban és tulajdonságukban érintkezhessenek a műalkotásokkal. [...] A Székelyföldi Grafikai Biennálé a műfaj tradícióinak

maximális tiszteletben tartását, megőrzését és átörökíthetőségét mindenkor szem előtt tartva az innováció jegyében szabadon értelmezi a grafika műfaját...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Több mint 900 kötettel gazdagította az iskolai könyvtárat a kortárskönyv-kommandó

Nyolc év alatt több mint 900 kötettel gyarapította az iskola könyvtárát az aradi Csiky Gergely Főgimnázium kortárskönyv-kommandója. A középiskolásokból álló csapat fő célja, hogy a fiatalok körében népszerű kortárs írók szerzeményeit vásárolják meg, amit a diákok kikölcsönözhetnek és elolvashatnak. [...] Az egyik diák kérdezte, hogy tanárnő, itt csak ilyen régi könyvek vannak? Ez a megjegyzés motoszkált a fejemben, mígnem azzal az osztállyal elindítottam a kortárskönyv-kommandót. Nem titkolt szándékom volt, hogy ha megszeretik az olvasást, hátha a kötelező háziolvasmányokat is szívesebben elolvassák” – idézte fel az alap gondolat megszületésének körülményeit Rudolf Ágnes...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Roma gyerekek az iskolában

A roma gyermekek iskolába való beszoktatása sok kihívást és lehetőséget rejt magában, mivel gyakran olyan kulturális és szociális különbségekkel kell szembenéznük, amelyek befolyásolhatják iskolai sikerüket. [...] Egy magyar nemzetiségű gyerekeket nevelő iskolában nem kerülnek előtérbe a kulturális különbségek, viszont a roma közösségek sajátos szokásokat, értékeket és életmódot követnek, amelyek eltérhetnek az iskola által elvárt normáktól. [...] Többéves tapasztalat után rájöttem arra, hogy főleg a beszoktatás ideje alatt, de a teljes évben, hogy nem feltétlenül a lexikális tudás megszerzése az első és legfontosabb cél...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Félideőben az Interferenciák: További programok a kolozsvári színházi fesztiválon

A kilencedik Interferenciák Nemzetközi Színházi Fesztivál elérkezett második feléhez. [...] November 12-én, kedden 13 órakor a színház emeleti előcsarnokában Tompa Gábor legújabb verseskötetének a könyvbemutatóján vehetnek részt az érdeklődők. A Hamlet homloka című verseskötetről a szerzővel Karácsonyi Zsolt, a Helikon irodalmi folyóirat főszerkesztője beszélget. [...] November 14-én, csütörtökön délelőtt 11 órától az Interferenciák idei tematikájához kapcsolódva, a színház emeleti előcsarnokában kerül sor Marian Popescu egyetemi előadótanár 35 év. Színház Romániában a cenzúra után című szakmai előadására, melyet egy kerekasztal-beszélgetés követ...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Balázs Ferenc díj, tudományos munka a közösség formálásáért

Harmadik alkalommal hirdeti meg az Országos Magyar Diákszövetség a Balázs Ferenc ifjúsági díjat. Az elismerést olyan diákok pályázhatják meg, akik már bemutatták kutatásaikat Tudományos Diákköri Konferencián (TDK) Erdélyben, és szeretnék azt további szintekre emelni. [...] A díj névadója, Balázs Ferenc unitárius lelkész, aki az 1930-as években első alkalommal szervezett népfőiskolai tevékenységet Erdélyben. Mi ennek a mostani lehetőségnek a célja? – kérdeztük az OMDSZ tudományszervezésért felelős elnökségi tagjától, Damó Adrientől...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Zsugorodik a szlovákiai magyar iskolahálózat, újabb két intézményt törölt a minisztérium

Két alsó tagozatos magyar tannyelvű alapiskola nem nyitotta meg a kapuit az aktuális tanévben, mindkettő a Komáromi járásban működött. [...] A fejkvótarendszer, a megemelkedett pedagógusbérek, az infláció, az önkormányzatoktól megvont pénzek és a magyar diákok számának csökkenése is hozzájárul ahhoz, hogy az utóbbi években különböző intenzitással ugyan, de folyamatosan szűkül a szlovákiai magyar iskolahálózat. [...] Megszűnt magyar alapiskolák listája...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A dél-szlovákiai néprajzi/antropológiai kutatások magyar és szlovák szemszögből

A Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központja október 18-án azért szervezte meg az Egymás mellett vagy együtt? A kisebbségek kutatása a magyar, a szlovák és a regionális etnológiában című tanácskozást, hogy az emlegetett kérdésekről is elgondolkodjon a hét előadó, illetve közönségük. Két témametszetet emelnék ki: a kutatók és intézmények közti konkrét együttműködést, másfelől pedig azt a szemléletmódot, ahogyan a magyar és a szlovák szakmabeliek Dél-Szlovákia populáris kultúrájára tekintenek. [...] Ahogy azt Marta Botiková, a jeles szlovák etnológus az egyik vita során megjegyezte: A néprajzi kutatásokat valamilyen módon – akár szinte tudat alatt – mindig meghatározta a politika. [...] Mindenesetre Ján Botík, Marta Botiková, valamint az MTA külső köztestületének tagjai: Liszka József és L. Juhász Ilona megjegyzéseiből is kitént, hogy tágabb értelemben vett nemzedékük még sokkal inkább összpontosított Dél-Szlovákiára, illetve beszéltek egymás nyelvét...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Mi legyen a középiskola után?

Nincs általános recept a sikerre. Lehet, hogy aki elvégez több egyetemet is, végül munkanélküli lesz, mert a munkaerőpiacon éppen nem lesz rá szükség, kiszorítja őt a mesterséges intelligencia, és szinte azonnal egy új szakmát kell kitanulnia, miközben a középiskola után ügyesen helyezkedő szakács, pék vagy autószerelő sikeres vállalkozóvá válik, lekörözve egykori osztálytársát. [...] Átlagoljuk az állami költségvetés felsőoktatásra fordított teljes éves kiadásait, akkor egy egyetemi hallgatóra nagyjából 7000 euró jut. Ez nyilvánvalóan nem elég. Az összeg elmarad a hozzánk hasonló szomszédos országoktól is..." Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Állítása szerint Veselá Monika szlovák tanárként mindenkit megtanít szlovákul

A komáromi Veselá Monika szakítva a korábbi gyakorlatokkal, valami újat, valami igazán egyedülállót szeretne alkotni szlovák tanárként. A Marianum Egyházi Iskolaközpont szlovák tanára szlovák anyanyelvű, szlovák identitású emberként határozta azt el, hogy mindenkit megtanít szlovákul – azt a diákot is, aki idegenkedik a nyelvtől. Diákjai tisztelik és szeretik, mert az idegen nyelv módszertanával igazgatja őket az államnyelv-tanulás kalandos útján..." Forrás: Facebook/Hirek.sk: [teljes cikk >](#)

Smidt Tamás építész kiállítása Komáromban

November 8-án, pénteken nyílt meg a Magyar Alkotó Művészek Szlovákiai Egyesülete szervezésében Smidt Tamás 25/50 című önálló, jubileumi kiállítása a komáromi Limes Galériában. A galéria idei utolsó nagy tárlatát december közepéig tekinthetik meg az érdeklődők..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Szagrális emlékeink nyomában – jótékonysági est Párkányban

Egy egészséges társadalom az elődök felhalmozott, megőrzött tapasztalatát, hagyományát megbecsüli, mert tudja, hogy meríthet abból. [...] Helytörténeti kutatók mindig voltak, még ma is vannak, s reméljük lesznek is, mert a föld szagrális, történelmi kincseiből még sok van a föld alatt, mezőn, réten. Így találtak rá a begyomosodott földterületen a párkányi határban is a becslések szerint több mint kétszáz éves keresztre a korpusszal együtt, nagyon romos állapotban. Bréda Tivadar a helyi plébániával megegyezve arra a döntésre jutott, hogy megmentik az egykori határbeli keresztet, és a plébánia előtti térre helyezik..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)